ALPENS'92

Enganxa't a la Festa

**EL NOSTRE AGRAÏMENT
A LES PERSONES
QUE HAN CONTRIBUÏT
A L'ELABORACIÓ
D'AQUEST PROGRAMA:**

PORTADA: Al.legoria de la Festa Major
Realització: **Carles Rosendo i Juan**

CONTRAPORTADA: Carrer on fou assassinat Cabrinetty
Dibuix: **Francesc Iborra i Pujol**

Impressió: Gràfiques ISTER - Moià

SUMARI:

- **SALUTACIÓ: "Amics de l'entusiasme"**
- **POEMA: FESTA MAJOR D'ALPENS**
- **L'ACCIÓ D'ALPENS**
- **L'ACCIÓ D'ALPENS: SARDANA**
- **PROGRAMA D'ACTES**
- **COMUNICAT DELS DIABLES**
- **GEGANTS D'ALPENS**

DALPENS

SATI

S.A. TEIXITS INDUSTRIALS

Saticolor

Satistampa

Satifibra

Sativel

Fàbriques a LA GARRIGA i ALPENS

AMICS DE L´ENTUSIASME

En aquest any tan farcit d'esdeveniments trascendents i celebracions de gran ressò públic, novament hem pogut comprovar la importància simbòlica extraordinària de espectacles col.lectius. Només en aquestes ocasions podem comprovar com els sentiments i les passions individuals es deixen seduir per la mitificació d'un gest, d'unes paraules, d'un himne o d'una victòria esportiva, posem per cas. I ens adonem també, que sovint un bon grapat de raons i d'anàlisis poden pesar menys en l'ànim col.lectiu que un gol oportú o una medalla guanyada.

Nosaltres, amb la nostra modesta condició de petita població entre un munt de pobles petits, sabem del cert que mai no podrem aspirar a protagonitzar cert tipus de celebracions. Tampoc ens cal. Estimar Alpens segurament implica ser més amic del goig d'assaborir les coses modestes, fetes amb una mesura més assequible, més humana. Renunciarem doncs a competir en quantitat i en dimensió; a les nostres celebracions, ens caldrà cercar la glòria del gest proporcionat, la victòria d'una Festa rica en caliu i sentit lúdic, en sana alegria, en tolerància i amistat.

Tanmateix, és ben cert que el nostre poble no pot renunciar a superar l'estancament demogràfic actual i començar una certa recuperació de la població. I és que només si això passa podrem aconseguir millorar els nostres serveis i potenciar la nostra vida social i cultural; viure millor, en definitiva. Hem de ser prou lúcids per comprendre que l'estancament i el conformisme són els nostres perills més remarcables. Tenim, ben cert, aspectes positius, i últimament estem assolint millores importants. Però que ningú no s'enganyi: sense l'impuls entusiasta de tots i cadascun de nosaltres, no és fàcil que aconseguim conjurar aquests perills. L'Ajuntament pot fer-hi quelcom; la inversió pública pot fer força. Però cal que tots plegats lluitem amb entusiasme per fer d'Alpens un poble més actiu, més alegre, més viu.

En aquest sentit, la Comissió de Festes, amb la seva entrega entusiasta i desinteressada, ens està donant un bon exemple d'un treball imaginatiu i prudent, alegre i sensat.

Només cal que ara tots, al llarg de l'any, hi sapiguem afegir la nostra petita o gran aportació. Si Alpens rutlla, tots en sortirem beneficiats.

Que tingueu molt bona Festa Major.

ANTONI IBORRA I PLANS
Alcalde d'Alpens

ESTRUC
TURES
METÀL.LIQUES

PER A L'EDIFICACIÓ
I NAUS INDUSTRIALS

Tel. 265 79 12

TORNERIA DE FUSTA

JOAN IBORRA i PLANS

La torneria d'Alpens
amb projecció internacional

C/. Vilamala, 7 dalpens.com Tel. 857 82 50

FESTA MAJOR D'ALPENS

Torna la Festa Major i m'omple el cor d'alegria.
Sempre es tracta del mateix mes la il.lusió es revifa
com una rosa al jardí d'esponerosa florida.
Ja la sento en mi, i no sols amb els seus braços em lliga,
sempre vell i sempre nou, sentiment d'aquests dies.
Ben alegre en tots els cors el miracle ha de complir-se.
Com cada any he agafat ploma i paper
per celebrar la festa de la vila.

Sempre els mateixos anhels, sempre amb música i brogit,
sempre amb gegants i ballades: la Festa Major és així.
Però sempre serà nova per a aquest poble feliç
que espera les seves festes lluny d'enveges i neguits
i amb l'ànima saturada, mai amb el cant a mig dir.
Esperem les nostres festes per fruir-ne amb més delit.
Com cada any tot el poble s'engalana
i els joves sortiran a presumir.

Vindran amb foc i fumeres els diables tot ballant
i ompliran carrers i places d'espetecs i guirigall.
Fa bonic, la gent contenta d'aquest poble afortunat
que sap viure amb alegria i s'obre de bat a bat
per les festes que agermanen i auguren un bon demà,
perquè malgrat la vellura són fortes com el rocam.
Com cada any han portat foc els diables:
grans i petits les flames encendran.

De sardanes, que no en faltin, que és la dansa catalana
i arrelada dins el cor la portem grans i quitxalla;
la ballarem amb amor, que és per a tots un missatge,
ja que si som catalans i no hi posem cap obstacle
el miracle es complirà, que així ho demana la pàtria.
Com un refilet d'argent feliç pujarà pels aires.
Com cada any les sardanes ballarem
amb amor i les mans ben agafades.

Als aires, quina puresa! Les noies, quin goig que fan!
Sembla un estol de colomes que pels aires va volant.
Tot es calma en la diada, festa major, quin esguard!
Amb les teves enramades, oh Alpens, t'has emmirallat
i et contemples fresc i jove: el cel és el teu mirall
i de bon matí la brisa et conserva net i clar.
Un silenci en la nit que t'embolcalla.
Em fa sentir un desig que va per l'aire,
oh Alpens, i se m'emporta cel enllà.

AMALIA CRUZATE
27-09-92

SITUACIÓ DE LES TROPES DURANT EL COMBAT D'ALPENS

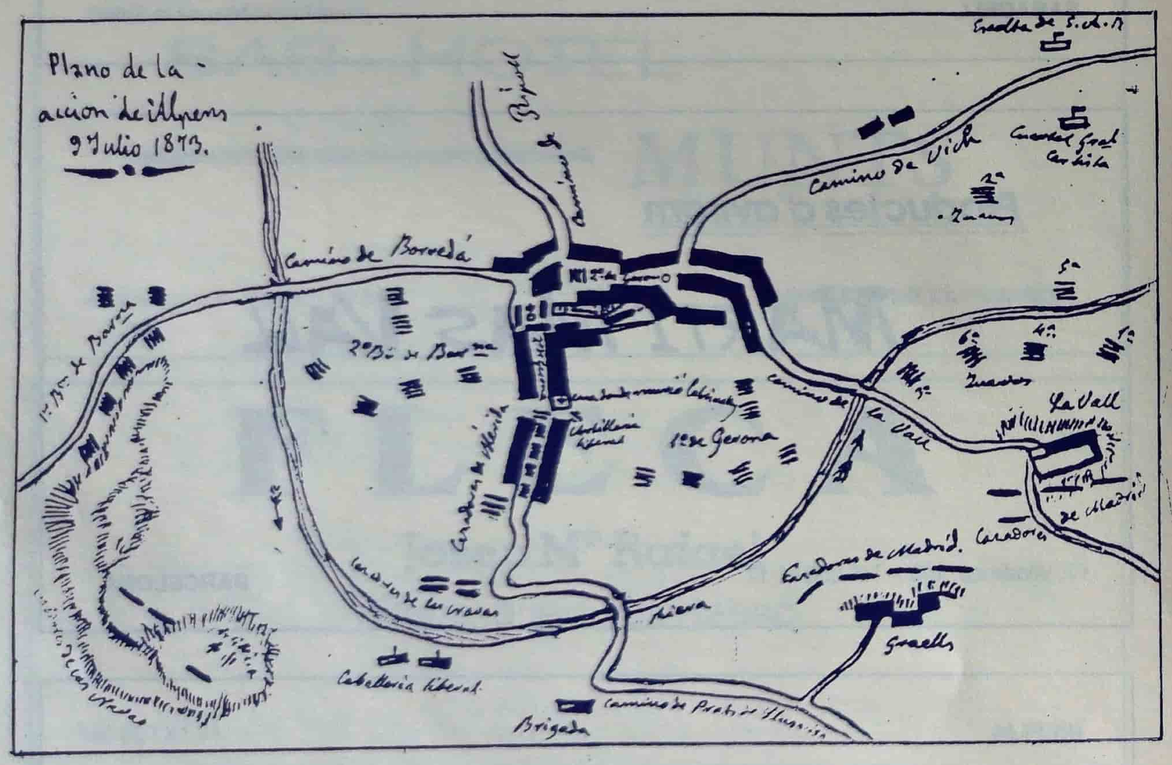

Plànol cedit per l'Ajuntament de Riudellots de la Selva

L´ACCIÓ D'ALPENS

Aquest any amb motiu de la Festa Major us volem presentar, com a fet destacat, la sardana titulada "L'acció d'Alpens", que ens explica els fets ocorreguts al nostre poble el setembre de 1873, durant l'anomenat "Combat d'Alpens".

La sardana **"L'acció d'Alpens"** fou composta pel veí de Riudellots de la Selva, Miquel Clarà i Cabruja, el qual participà activament en l'anomenat "Combat d'Alpens".

El Combat d'Alpens és el conegut fet d'armes que tingué lloc al nostre poble durant la tercera "carlinada", el 9 de setembre de 1873, en el qual s'enfrontaren les tropes republicanes del brigadier Cabrinetty amb les perseguides tropes carlines del general Francesc Saballs. Aquest últim, assabentat de la proximitat dels republicans, els prepará una emboscada a l'interior del poble, enviant-hi una columna sota les ordres d'Auguet per tal d'aturar-los, mentre amb la resta dels seus homes anava tallant les possibles sortides cap a Borredà i Sant Quirze de Besora.

El resultat no va poder ser més desastrós per als republicans. Cabrinetty caigué mort d'un tret al clatell, disparat segons tots els indicis des del campanar, tal vegada per algun dels seus indisciplinats homes. La resta de l'exèrcit republicà fou abatut o capturat pels carlins. Després d'aquests fets, Saballs fou nomenat Marquès d'Alpens pel pretendent carlí a la corona, Carles VII, com a compensació de la seva gesta.

Pel que fa al nostre protagonista, Miquel Clarà i Cabruja, va participar amb vint-i-un anys al Combat d'Alpens sota les ordres d'Auguet en la columna carlina de l'interior del poble. Així doncs, amb el valor afegit que suposa l'haver estat testimoni presencial dels fets, va deixar-nos escrita una sardana en la qual relata les seves vivències, que tenen un enorme valor sentimental per a tots els alpensins, ja que ens dóna a conèixer "en directe" una part molt significativa de la història del nostre poble.

Pel que fa a l'obra propiament dita, caldria incloure-la dins la forma anomenada "Sardana Llarga", en la qual el compositor recull tots el materials temàtics al seu abast, jugant-hi en aquest cas un paper molt important les tonades militars.

Bé, per finalitzar, només em resta dir que l'Ajuntament, en nom de tot el poble, aprofita l'avinentesa per agrair públicament al Sr. Pere Fontàs, director de la Cobla Selvatana, l'arranjament que ha fet possible la recuperació d'aquesta obra, que passa, des d'ara, a ocupar un lloc destacat en el patrimoni cultural del nostre poble.

ANTONI PRAT I SAN
Regidor de Cultura

Embotits

CASA CRUELLS

Plaça, 7 - Tels. 857 80 27 - 857 80 50 ALPENS

MOTOS PLANA

SEAT Taller Plana

Audi

Ramon Plana Vilamaña
SERVEI GRUA
Assistències C.A.P. i Interfronteres
Bicicletes
Tallagespes
Motocultors
Xerracs
Mountain-bikes

REPARACIÓ i VENDA

VENDA i SERVEI

Ctra. de Berga, 58
Tel. 855 03 46
SANT QUIRZE BESORA

PROGRAMA D'ACTES

DIVENDRES DIA 25 DE SETEMBRE

A 2/4 de 7 de la tarda

REPIC DE CAMPANES

Amb motiu de l'inici de la Festa Major.

Seguidament gran **TRONADA** a càrrec de Pirotècnia SAPP.

A les 7 de la tarda

BERENAR DELS AVIS, a la Torre.

A les 11 de la nit

NIT DE REVISTA, al Cafè-Teatre Casino.

Amb l'espectacular actuació de :

La gran vedette : **Merche Guevara**

L'excel.lent transformista : **Fernando Fornes**

Els magnífics il.lusionistes : **Alain Denis i Mónica Bell**

CONSTRUCCIONS ARBOIX

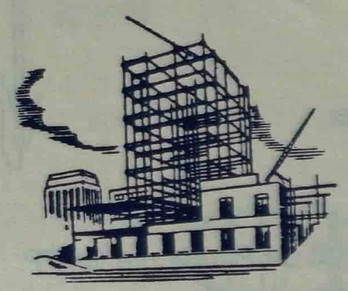

Placeta, 10 - Tel. (93) 857 81 80
08589 **ALPENS**

BONA FESTA MAJOR US DESITGEN:

Antiga Casa Cal Terra

Confeccions de Sr. i Sra. • Calçats

Plaça Major, 16 **ALPENS**

Confeccions Casa Loreto

Col.locació de cortines, catifes i tots els accessoris per a la vostra llar

Ctra. Barcelona, 15 **RIPOLL**

PROGRAMA D'ACTES

DISSABTE DIA 26 DE SETEMBRE

A les 9 del matí

TIR AL PLAT

A 2/4 de 12 del matí

SESSIÓ de **MÀGIA INFANTIL**, a la Plaça Major, amb la fantasia, la il.lusió i l'entusiasme de dos autèntics **Mags** de la Plana de Vic.

A la 1 del migdia

AUDICIÓ DE SARDANES, a la placeta.
A càrrec de la **Cobla Pirineu.**

Amb la presentació, per primera vegada al nostre poble, de la magnífica Sardana **L'Acció d'Alpens**, obra de Miquel Clarà i Cabruja i arranjada pel mestre Pere Fontàs de la Cobla Selvatana.

A 2/4 de 5 de la tarda

GRAN CURSA DE MOUNTAIN-BIKE, per a totes les edats.

A les 6 de la tarda

ESPECTACLE PER A LA MAINADA, amb el sempre sorprenent grup **Gog i Magog**, amb música en directe, hàbils xanquers, un divertit pallasso, intrèpits monociclistes i malabaristes autèntics.
Per acabar la Festa infantil, xocolata desfeta i coca per a tothom.

A les 10 de la nit

CORREFOCS I BALL DE CARLINS, a càrrec de l'infernal: **Grup de Diables Rocadepena.**

Seguidament

Tota la marxa que pugueu resistir amb els grups: **INDEX i NEVADA**, al Casino.

dalpens

Excavacions ORRA

Carrer del Canigó, 5, 2on.
Tels. 855 03 67 - 908 137509
08580 **SANT QUIRZE DE BESORA**

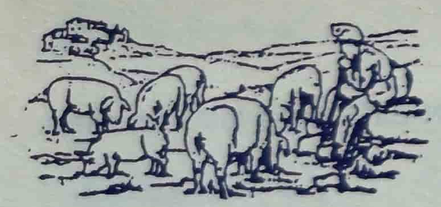

Cansaladeria
L'ALPENSINA

SOM PROFESSIONALS ARTESANS

JOSEP PORTELL

Bruc, 87 - Tel. 872 61 24 08240 **MANRESA**

PROGRAMA D'ACTES

DIUMENGE DIA 27 DE SETEMBRE

A 2/4 d'11 del matí

TROBADA DE GEGANTS
Amb la presentació dels Gegants d'Alpens.

A les 12 del migdia

OFICI SOLEMNE
En honor als Patrons Sant Cosme i Sant Damià.

A 2/4 de 2 del migdia

CONCERT-APERITIU, al Cafè-Teatre Casino
A càrrec de la Cobla "**La Principal de Berga**."

A les 5 de la tarda

Ballada de la nostra apreciada i típica **DANSA ALPENSINA.**

A les 6 de la tarda

Animat Ball de Saló a càrrec dels **SOLISTES DE LA COSTA.**
Podreu ballar i passar-ho bé tarda i nit.

dalpens.com

DISTRIBUIDORA ELÈCTRICA BADALONA S.A.

- Materials per aigua, gas, calefacció i electricitat
- Aire condicionat
- Ventilació domèstica i industrial
- Sanejament Roca
- Griferies: Roca, Grobre, Borràs i d'altres
- Automatismes
- Il.luminació domèstica i industrial
- Il.luminació de camps de tennis, futbol i urbanitzacions

C/. Laietana, 6, 8 i 13 - Tel. 384 38 00 - FAX 384 40 00 - 08911 **BADALONA**

TALLER DE REPARACIONS MECÀNIQUES

PIRINEU

Avinguda Lluís Vilaclara, 1 - Tel. 881 91 59 - 08279 **SANT FELIU SASSERRA**

Agraïm la col.laboració econòmica en la realització d'aquest programa de:

- **CARNS GUARDIOLA** (St. Quirze de Besora)
- **VIDEOCLUB CASTELLS** (St. Quirze de Besora)
- **PERRUQUERIA CONXITA** (Alpens)
- **ESTER ROBELLES** (St. Agustí de Lluçanès)

dalpens

PROGRAMA D'ACTES

DILLUNS DIA 28 DE SETEMBRE

A 2/4 de 10 del matí

Esteu tots convidats a la **BOTIFARRADA POPULAR.**
Sota el Tell.

Seguidament

Tips i arreglats, tots a **FIRA A L'HOSTAL.**

A les 3 de la tarda

CAMPIONAT DE BOTIFARRA, al Casino.

A les 6 de la tarda

Esplèndid **BALL** amb:
Joan Pradera i Maruska.

A les 10 de la nit

FOCS D'ARTIFICI
Hi haurà coca i cava per a tothom.

TV Satélite

tagra

PARABÒLIQUES

VIA CABLE

Antenas TV Terrestre

CATV

COL.LECTIVES

Electrònica
AUGUET

Components Electrònics
Telecomunicacions
Informàtica
Vídeo
T.V.

Pere Sauquet i Juvanteny

Tel. 886 39 75 - Fax. 886 01 90
Guilleries, 10 VIC

COMUNICAT DELS DIABLES

Hola poble d'Alpens!

Ja hem passat un any des d' aquella nit màgica en que el foc i la gatzara de la gent es confonien pels carrers del poble. Tant mateix, aquell dia ja ens queda com a record d'un temps passat. La nostra tasca però, ha sigut sempre la de crear i renovar, respectant en tot moment el contingut del Correfoc.

Els diables d'Alpens(tota la colla) hem volgut fugir sempre de la rutina, perquè no podem permetre mai que el Correfoc s'estanqui, car això posaria en perill la seva existència. Al contrari, pensem que ha de ser viu. És per això que ens mou aquest esperit creatiu, buscant sempre quelcom de nou que el pugui fer millor que l'últim any i sempre més interessant.

La nostra ambició de superar-nos ha sigut una constant des d'aquell primer Correfoc que per la Festa Major de l'any 1983 va aparèixer de forma improvisada.

Ara aviat, i després de la Festa Major d'enguany, Alpens començarà el seu compte enrera particular: l'any vinent serà festa grossa, perquè celebrarem el desè aniversari del Correfoc; deu anys de presència al nostre poble. Qui sap si d'alguna manera, anys a venir formarà part d'una tradició més d'Alpens. Això però,només el temps ens ho dirà.

Enguany, com sempre, els diables d'Alpens tenim nous projectes i alguna que altra sorpresa. Ara bé, la sorpresa no ha de ser desvetllada fins arribat el moment .

Com ja sabeu dels altres anys el Correfoc serà precedit pels dos balls que el configuren: els dels Nans i el Drac, i el Ball de Diables (Ball de Carlins).

L'altra part del Correfoc es mantindrà igual, però amb la incorporació d'alguna novetat. Ep! però aquesta no la comentem ara.

Així doncs, des de l'infern us saludem tots el banyuts i desitgem que els pecadors passeu molt bona Festa Major.

DIABLES ROCADEPENA

LLENYES DE BORREDÀ S.L.

C/. Vinyal, 20
08619 BORREDÀ

Tels. (93) 823 90 36
823 91 65
823 91 96

CITROËN

AUTOMÒBILS CAMPRUBÍ

– AGENT CITROËN –

VINE I PROVA LA NOVA
GAMMA ZX
DIESSEL

Ctra. Ribes, 39 - Tel. 855 11 28 - MONTESQUIU

ÒPTICA
Ruiz de Bustillo

PRATS DE LLUÇANÈS - Tel. 856 06 25

NEIXEN ELS GEGANTS D'ALPENS

La importantíssima tradició gegantera de Catalunya, que ha fet que amb el pas del temps anessin sorgint gegants a gran nombre de viles o pobles del nostre país - alguns d'ells tenen una tradició d'alguns centenars d'anys - ha arribat per fi al poble d'Alpens amb el naixement d'una parella de gegants alpensins:**la Cosmeta i el Damià**.

Aquest fet no apareix de forma gratuïta, sino que ha vingut propiciat per diversos factors. Entre ells, la il.lusió que hi ha posat el jovent del poble - i especialment la Comissió de Festes - que des del primer moment ha recolzat la iniciativa amb entusiasme. Hi ha ajudat també, sens dubte, l'existència prèvia d'un grup de grallers amb molta empenta, així com les ja tradicionals visites a Alpens de colles geganteres de poblacions veïnes, que han ajudat a fer conèixer millor el moviment geganter al nostre poble.

És remarcable que un poble de les dimensions d'Alpens ja tingui els seus gegants; més encara si tenim present que altres poblacions amb molts més medis i potencials no en disposen encara. Val a dir que s'ha hagut de fer un especial esforç per a la seva construcció, atesa l'escassa disponibilitat de recursos econòmics. Això ha determinat que els nostres gegants no hagin sigut una obra feta per encàrrec, que el seu constructor fa i deixa acabada. Es tracta d'una creació gradual, on els diversos elements es van perfilant i millorant successivament fins a arribar a optimitzar gairebé del tot la seva estètica i la seva funcionalitat.

Així doncs, queden obertes les portes per tal que tots els qui vulguin col.laborar en la seva millora progressiva s'afegeixin a la feina, que ben segur que resultarà entretinguda i gratificant. Més encara, si tenim en compte que la Cosmeta i en Damià es poden convertir, amb el pas del temps, amb un element característic de la tradició popular del nostre poble. Això implicaria que tots els qui ens heu acompanyat en les sortides que hem fet fins ara (i tots els qui encara no heu gaudit de la majestuositat i l'alegria del Ball de Gegants però vulgueu fer-ho en el futur) ens diposem a consolidar la feina feta començant a formar des d'ara la **Colla Gegantera d'Alpens**.

Finalment, ens resta només agrair la valuosa col.laboració de tots aquells que han contribuit a fer possible que aquests nostres gegants es convertissin en una realitat, enriquint així el nostre patrimoni cultural, i ajudant a fer conèixer fora del poble un element tan estimat per tots nosaltres com és el que motiva la fisonomia de la Cosmeta i en Damià: **la Dansa Alpensina**, que amb la seva solemnitat i tradició, ha inspirat la configuració del gegants.

JOAN ROSELL I MARTÍ
JOSEP SOLER I CASALS

NEIXEN ELS GEGANTS D'ALPENS

La importantíssima tradició gegantera de Catalunya, que ha fet que amb el pas del temps anessin sorgint gegants a gran nombre de viles o pobles del nostre país - alguns d'ells tenen una tradició d'alguns centenars d'anys - ha arribat per fi al poble d'Alpens amb el naixement d'una parella de gegants alpensins:**la Cosmeta i el Damià**.

Aquest fet no apareix de forma gratuïta, sino que ha vingut propiciat per diversos factors. Entre ells, la il.lusió que hi ha posat el jovent del poble - i especialment la Comissió de Festes - que des del primer moment ha recolzat la iniciativa amb entusiasme. Hi ha ajudat també, sens dubte, l'existència prèvia d'un grup de grallers amb molta empenta, així com les ja tradicionals visites a Alpens de colles geganteres de poblacions veïnes, que han ajudat a fer conèixer millor el moviment geganter al nostre poble.

És remarcable que un poble de les dimensions d'Alpens ja tingui els seus gegants; més encara si tenim present que altres poblacions amb molts més medis i potencials no en disposen encara. Val a dir que s'ha hagut de fer un especial esforç per a la seva construcció, atesa l'escassa disponibilitat de recursos econòmics. Això ha determinat que els nostres gegants no hagin sigut una obra feta per encàrrec, que el seu constructor fa i deixa acabada. Es tracta d'una creació gradual, on els diversos elements es van perfilant i millorant successivament fins a arribar a optimitzar gairebé del tot la seva estètica i la seva funcionalitat.

Així doncs, queden obertes les portes per tal que tots els qui vulguin col.laborar en la seva millora progressiva s'afegeixin a la feina, que ben segur que resultarà entretinguda i gratificant. Més encara, si tenim en compte que la Cosmeta i en Damià es poden convertir, amb el pas del temps, amb un element característic de la tradició popular del nostre poble. Això implicaria que tots els qui ens heu acompanyat en les sortides que hem fet fins ara (i tots els qui encara no heu gaudit de la majestuositat i l'alegria del Ball de Gegants però vulgueu fer-ho en el futur) ens diposem a consolidar la feina feta començant a formar des d'ara la **Colla Gegantera d'Alpens**.

Finalment, ens resta només agrair la valuosa col.laboració de tots aquells que han contribuit a fer possible que aquests nostres gegants es convertissin en una realitat, enriquint així el nostre patrimoni cultural, i ajudant a fer conèixer fora del poble un element tan estimat per tots nosaltres com és el que motiva la fisonomia de la Cosmeta i en Damià: **la Dansa Alpensina**, que amb la seva solemnitat i tradició, ha inspirat la configuració del gegants.

JOAN ROSELL I MARTÍ
JOSEP SOLER I CASALS